

Memòria

2023

punt de referència

Acompanyament a jovent tutelat i extutelat

**Punt de
Referència
m'ha fet sentir
com en una
petita família**

Ismail – Llars El Pas

**He conegut
el Bogouma
i ara som
família de
vida**

Beatriz – Mentoria

**La meva
porta sempre
estarà
oberta per a
vosaltres**

Aboubacar – Trajecte

● Quan una vida digna és una utopia

Vivim en un món marcat per la convulsió i els conflictes. Els nostres «petits problemes domèstics» no són res si posem el focus en altres regions del món. No cal mirar cap a Palestina, el Sudan, el Iemen o a Ucraïna, situacions extremes que s'analitzen des d'una visió geopolítica i no pas humana. Hi ha molts altres països sense guerres, com el nostre, on es practiquen violències més subtils, més invisibles i menys mediàtiques, on viure amb dignitat és remar a contracorrent per escapar-se d'un destí de misèria que sembla inevitable.

El nostre propòsit és oferir les millors oportunitats als joves que han viscut un temps sota la tutela de l'Administració i que volen reescriure el seu futur. Vinguin d'on vinguin, volem acompanyar-los en el seu camí cap a l'emancipació i la construcció dels seus projectes de vida a través de la mentoria social i l'orientació socioeducativa. I ho volem fer amb la màxima qualitat possible. Tenim la convicció que cal atendre cada persona donant-li el temps que requereixi. La mentoria i l'acolliment són eines basades en les cures i demanen temps. Per això els nostres programes no poden valorar-se en termes estrictament quantitius, han de prevaldre els resultats a mitjà i llarg termini, que són els veritables indicadors de la transformació social.

Premiar la qualitat per sobre de la quantitat no és fàcil per a una entitat petita com la nostra. Les adversitats són moltes: inestabilitat econòmica per mancances del finançament públic i per dificultats a captar-ne el privat; inestabilitat dels equips professionals per competència de la mateixa Administració amb la qual col·laborem; tensions

emocionals dels professionals per les vivències que comparteixen; frustració per les dimensions socials del problema, etc.

Malgrat tot, els joves són lluitadors de mena i continuen avançant amb determinació i esperança. No els queda cap altra, tot i que hi ha dificultats que ens superen àmpliament, com és la de l'habitatge. La realitat és dura, els preus dels lloguers són exorbitants, fins i tot sovint els resulta impossible llogar una humil habitació. A més, s'enfronten a la discriminació racial en l'àmbit immobiliari, cosa que agreuja encara més la situació. Disposar d'habitatge és un dret bàsic només a l'abast d'una part de la societat. Els joves extutelats en queden exclòs.

Com la inaccessibilitat a un habitatge, el retard a aconseguir regularitzar la seva situació administrativa o aconseguir un lloc de treball no subjecte a l'explotació laboral són el dia a dia dels joves; tot i això, no defallim. Des de Punt de Referència hem continuat treballant incansablement per abordar aquestes injustícies i trobar solucions tangibles que permetin als nostres joves avançar i construir un futur digne. I ho hem fet de bracet d'un excel·lent equip de professionals implicats en la seva feina i gràcies a totes les persones voluntàries que donen sentit al que fem.

Gràcies a totes i tots per fer-ho possible!

La Junta directiva

● Què és Punt de Referència?

Punt de Referència és una mà estesa davant les dificultats a les quals fa front el jovent invisible de Catalunya. Aquells de qui ningú sap el nom perquè s'arreglen en la figura de l'altre, desdibuixada a base de tòpics, prejudicis i indiferència. Anònims que cerquen feines i habitatges dignes, que volen construir-se un futur, que aspiren a pertànyer als carrers, pobles i ciutats que habiten. Són joves que fan els primers passos cap a la vida adulta sense xarxa de suport a prop i, molts d'ells, travessats pel racisme que impregna la societat. El nostre esperit és acompanyar-los en aquest camí, perquè l'anhel de viure una vida volguda, plena i satisfactòria sigui més que un desig.

● Drets | Xarxa | Oportunitats

A Punt de Referència acompanyem jovent sense xarxa de suport al territori en el seu procés d'emancipació. Vetllem perquè reforcin la seva autoestima, creïn una xarxa relacional sòlida i tinguin les eines i els recursos per introduir-se amb autonomia en la vida adulta.

Treballem a l'Àrea Metropolitana de Barcelona a través de:

Mentoria

Vincles
Confiança
Suport

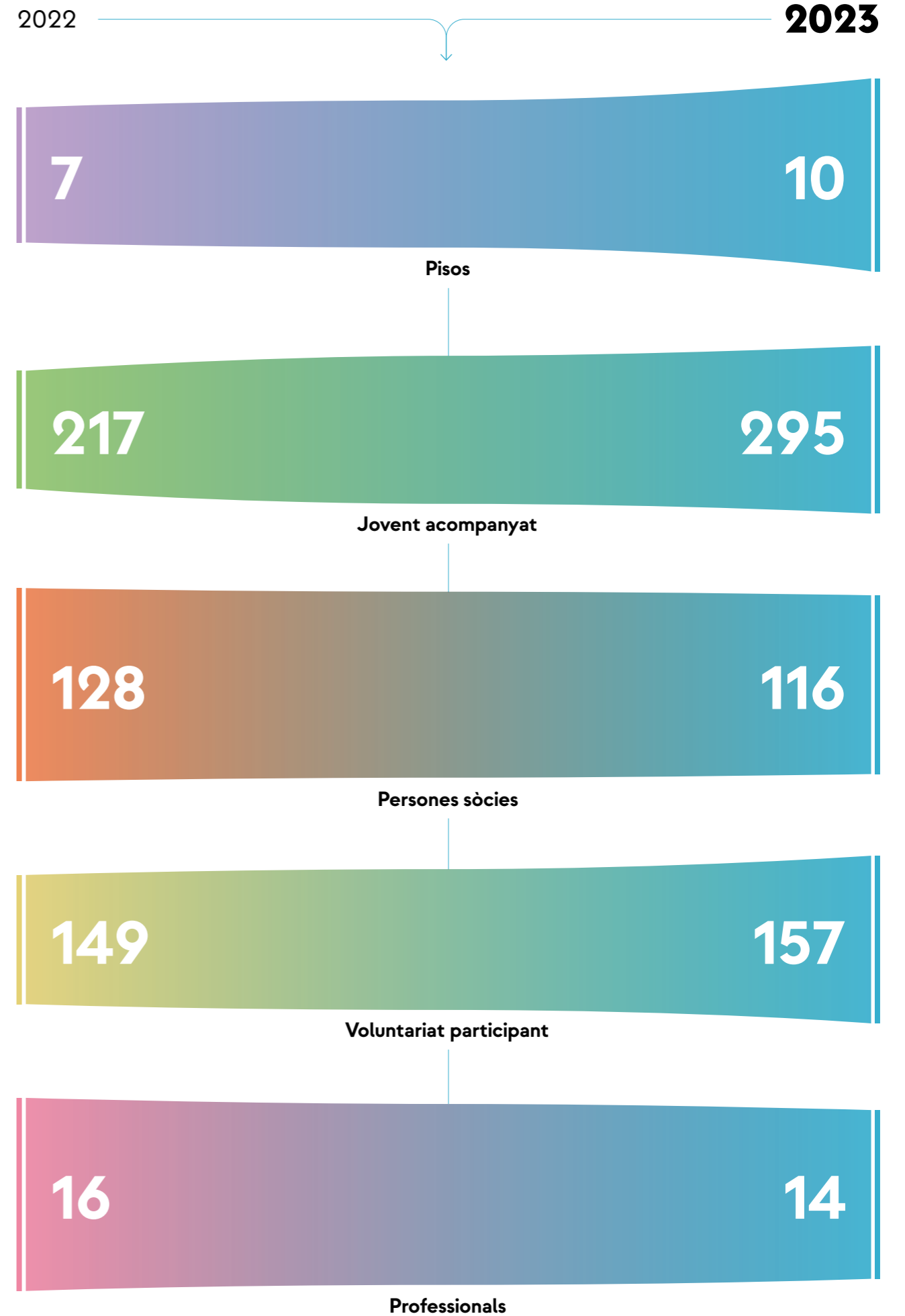
Habitatge

Llar
Caliu
Companyia

Comunitat

Participació
Incidència
Necessitats

Som referents

Reconeixements

Premi Ciutat de Barcelona

El projecte **Referents**, dedicat a la **mentoria social**, guanya el Premi Ciutat de Barcelona en la categoria d'**Educació**, per la seva dedicació a crear vincles i espais de seguretat emocionals, lingüístics i socials per a jovent extutelat.

Premi La Bastida

El projecte **Llars El Pas** ha estat reconegut per la Fundació La Bastida per facilitar l'accés de joves sense xarxa de suport a **habitatges cooperatius**.

Presència internacional

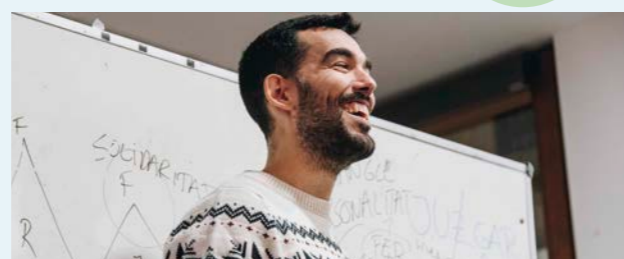

Projecte RoAD to Adulthood

Fruit de la nostra expertesa i trajectòria, publiquem conjuntament amb dues entitats internacionals la **guia metodològica Road to Adulthood** que explora la **mentoria** com a mètode d'acompanyament i de creació de vincles amb joves migrants.

Consultoria

Fem consultoria i formació a altres organitzacions. Hem assessorat 150 persones provinents de 30 entitats i administracions públiques per implementar projectes de mentoria social i d'acolliment familiar al territori.

Recerca

L'impacte d'acollir jovent a casa 2020-2023

Impulsem un estudi sobre el projecte Acull, basat en l'acollida en nuclis familiars de jovent extutelat, per conèixer l'impacte que té la iniciativa sobre el jovent i el voluntariat.

Efectes en el jovent

• CAPITAL SOCIAL

Relació de confiança creada, la xarxa de suport establerta, els coneixements adquirits sobre la cultura del país d'acollida, etc.

Joves: 8,85
Voluntariat: 7,6

• COMPETÈNCIES TRANSVERSALES

Les competències personals i interpersonals, com l'autoconeixement i la consciència emocional, l'autonomia, els hàbits saludables, etc.

Joves: 8
Voluntariat: 7,5

• PROJECTE D'EMANCIPACIÓ

Les tasques quotidianes de la llar, la gestió econòmica personal, la cerca d'habitatge, etc.

Jovent: 8,2
Voluntariat: 7,35

Les xifres corresponen a la puntuació, de l'1 al 10, establerta pels participants en el projecte.

Efectes en el voluntariat

• IMATGE POSITIVA DEL JOVENT TUTELAT I EXTUTELAT

La sensibilització sobre els reptes del jovent tutelat i extutelat, el coneixement d'altres realitats o formes de pensar i generació de consciència en l'entorn.

Jovent: 8,2
Voluntariat: 8,5

Punts forts

- La qualitat de l'acompanyament.
- L'impacte positiu en el capital social del jovent.
- La millora de les habilitats comunicatives i lingüístiques.
- L'afavoriment de l'intercanvi cultural.
- Els beneficis de l'atenció exclusiva i la quotidianitat.
- La facilitació dels estudis quan es tenen els aspectes bàsics coberts.
- L'augment de l'empatia envers les persones migrades.

Febleses

- Manca de persones voluntàries.

Mitjans

Els mitjans de comunicació han parlat de Punt de Referència més de **30 vegades** durant el 2023.

Aparicions principals:

TV3 - Planta baixa

Ràdio 4 - De boca a orela

Catalunya Ràdio - Catalunya Migdia

Rac 1 - Via lliure

La Vanguardia

Vilaweb

El Temps

● Punt al dia

Organitzem la jornada «Volem Acollir» per posar punt final a la celebració dels 25 anys de l'entitat

Diverses veus vinculades a la filosofia, el periodisme, l'activisme i els projectes de Punt de Referència van reflexionar sobre l'acollida, els processos migratoris, el racisme estructural, la soledat no desitjada, la interculturalitat i sobre altres temàtiques estretament vinculades als projectes que impulsem i a les vides de les persones que acompanyem.

Sumem un nou habitatge cooperatiu per a jovent extutelat

Un dels 18 pisos de la cooperativa d'habitatge cooperatiu Abril del Poblenou, acollirà dos joves vinculats a Punt de Referència perquè puguin seguir amb el seu procés d'emancipació en un habitatge digne, comunitari i de llarga estada. El projecte, que s'enllestirà el 2025, facilitarà la creació de vincles amb el jovent, degut al seu esperit comunitari.

Consolidem la nostra presència a Mataró amb un pis per al projecte Llars El Pas

Davant la necessitat d'habitatge de jovent extutelat a la capital del Maresme, hi hem llogat un habitatge per a tres persones amb la col·laboració de la Fundació Hestia. Actualment, aquest pis ja s'està utilitzant, i ens consolida a Mataró, on impulsem diversos grups de mentoria i acolliments.

Conversam amb Oriol Amorós, secretari general de Drets Socials, sobre els reptes del jovent extutelat

En una visita del secretari general de Drets Socials a Punt de Referència hem compartit la nostra preocupació sobre les dificultats amb què es troba el jovent extutelat en el seu procés de transició a la vida adulta, sobretot en relació amb la cerca d'un habitatge digne, una fita molt costosa d'aconseguir.

Enviem una carta a 100 personalitats del món polític i cultural per sensibilitzar-los sobre les problemàtiques del jovent tutelat i extutelat

En el marc de la campanya «Un gest, un món», hem enviat una carta a 100 persones del món de la cultura, del periodisme, dels esports i de la política explicant que, cada any, a Catalunya 900 joves fan 18 anys i deixen d'estar tutelats per l'Estat. Moltes vegades, fan front a aquesta situació sense xarxa de suport.

Col·laborem en la creació de la guia sobre habitatge cooperatiu i inclusiu «Un lloc on viure totes»

Hem aportat la nostra mirada i experiència a una guia, impulsada per la cooperativa Per Viure, que recull els criteris i les condicions que s'han de donar per incloure persones diverses i en situacions de vulnerabilitat en projectes d'habitatge cooperatiu, fomentant la inclusió. La guia recull els testimonis del Nama, l'Abdelkader i l'Ismail, joves vinculats a Punt de Referència que viuen a les cooperatives de La Balma i La Borda.

Ens trobem amb el Comissionat de l'Ajuntament de Barcelona, Jesús Rodríguez per explicar-li la realitat del jovent tutelat i extutelat

Ens hem reunit amb el Comissionat per compartir els principals reptes amb què es troba el jovent tutelat a l'hora d'emancipar-se: seguir amb els estudis, trobar feina, tenir una llar i gaudir d'una xarxa de suport. Per aconseguir-ho, necessiten el suport de les administracions públiques, com l'Ajuntament de Barcelona.

Reivindiquem incorporar el dret a sentir-se acompanyat en la Declaració Universal dels Drets Humans per posar fi a la soledat no desitjada

A través d'un comunicat publicat en el marc de la celebració dels 75 anys de la Declaració Universal dels Drets Humans, reivindiquem que el fet d'acompanyar jovent tutelat i extutelat és una qüestió de drets humans. Actualment, molts joves no tenen una xarxa de suport sòlida per iniciar una vida adulta satisfactòria i pateixen soledat no desitjada.

Presentem el curt *Som joves, som llavor*, creat pel jovent que acompanyem per reivindicar els seus drets

Hem organitzat un col·loqui per presentar el curt elaborat en el projecte Som Llabor i reflexionar sobre allò que preocupa el jovent tutelat i extutelat. És una iniciativa que aborda les problemàtiques

amb les quals conviu el jovent, com són el racisme, les dificultats per trobar feina o per accedir a l'habitatge... Amb la intenció de prendre consciència i causar impacte a la societat.

Participem en la taula rodona «Com podem acollir a casa nostra? L'acollida com a eina de transformació local i global»

Hem explicat el projecte Acull —basat en l'acollida de jovent extutelat en nuclis familiars— en una taula rodona organitzada per la Plataforma Sarrià - Sant Gervasi Refugi i on també hi ha participat Refugees Welcome per reivindicar l'acollida i l'acompanyament de persones migrants com una eina imprescindible de protecció dels drets humans.

Ens sumem a la jornada «Migracions: voluntariat i salut mental per parlar sobre el poder transformador del voluntariat»

En el Dia Internacional de les Persones Migrades, hem aportat la nostra expertesa sobre la mentoria social a la jornada de Voluntaris.cat per explicar el valor del voluntariat a l'hora d'acompanyar persones provinents d'altres indrets del món.

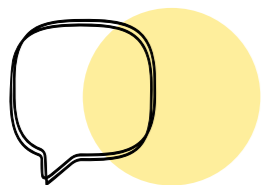
Per tu és un gest, per mi un món.

Aconsegüim 130 sol·licituds de voluntariat gràcies a la campanya de cerca de persones mentores, superant les nostres expectatives.

La campanya explica que un **petit gest**, com pot ser compartir una trucada, una trobada, una passejada... amb una persona jove sense xarxa de suport, es pot convertir en un **vincle de confiança** que generi benestar emocional i arrelament al territori.

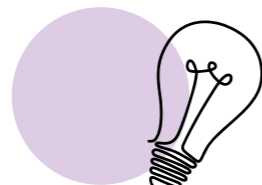
Celebrem que:

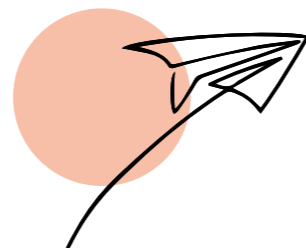
Més de 100 persones s'han sumat als programes de mentoria de Punt de Referència.

Més de 20 impactes als mitjans de comunicació.

Més de 600 contactes amb persones i entitats referents del sector.

Més de 3.000 visites a la web de la iniciativa.

Vincles creats:

Mamady – Teresa
Merry – Aida
Aiman – Ignasi
Atoumane – Mireia
Mamadou – Pili
Nil – Arantxa
Sheriffo – Ruben
Omar – Anna
Amos – Guillem
Yasser – Lluïsa
Bubacarr – Blai
Abdoulei – Mònica
Boubacar – Goretti
Ousman – Judith
Mohamed – Carles
Saray – Marta
Walter – Eva
Angelica – Marina
Moussa – Caterina
Mohamed – Laura

Yannick – Alba
Mohamed – Guillermo
Souleymane – Dídac
Abdelmounaim – Marina
Amadou – Jaume
Erick – Xavier
Ismail – Sofia
Omar – Dolors
Mohammed – Laurence
Mouhsine – Cristina
Munib – Gemma
Mohamed – Clàudia
Alagie – Elisabet
Yassine – Raquel
Jeffersson – Jordi
Abdelouahed – Ernest
Mohammed – Elisabet
Bara – Montse
Mamadou – Eva
Soileymane – Marisa

Nico – Josefina
Muhammed – Alba
Abouali – Carme
Issiaga – Leticia
Babacar – Geraldine
Hamza – Silvia
Baye – Caridad
Aliou – Carol
Ebrima – Anna
Aadama – Gio
Aliou – Carol
Bara – Montse
Hassan – Lieven
Lahcen – Marina
Nfally – Irene
Oumar – Lali
Ousmane – Joaquín
Noemi – Jana
Mouad – Marta
Kebba – Neus

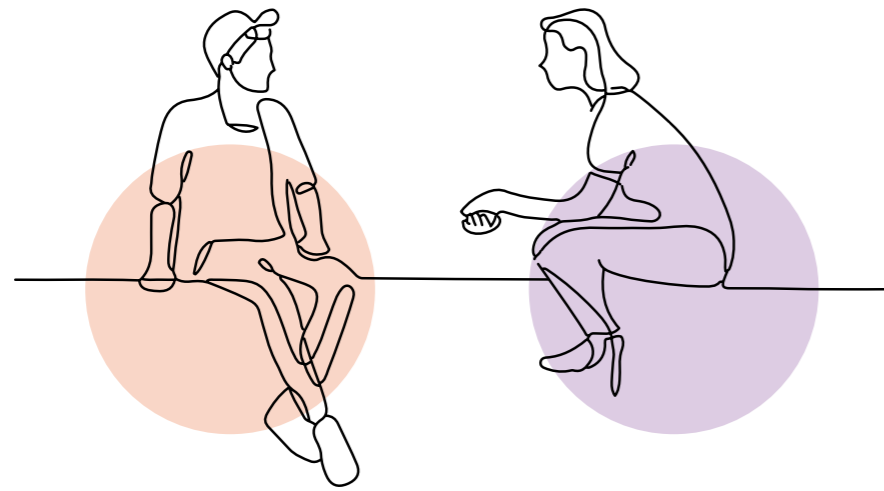
Mohamed – Josep
Maria
Soufyane – Vanesa
Ayoub – Núria
Moussa – Montserrat
Alagie – Elena
Bogouma – Beatriz
Omar – Lucile
Aliou – Rosa
Rachid – Marcela
Ebrahima – Txell
Aladji – Ester
Amadu – Lourdes
Danjuma – M. Rosa
Abdelrrahman – Cristina
Otman – Mireia
Abdelrrahman – Ramiro

Carta enviada a més de 100 personalitats catalanes per sensibilitzar sobre l'emancipació forçada.

● Les persones de Punt de Referència

Perfil del jovent

30%
De 16 a 18 anys

47%
De 19 a 23 anys

22%
Més de 23 anys

83%
nois

80%
del Magreb i Àfrica subsahariana

68%
amb passaport o permís de residència

46%
únicament amb estudis de primària o secundària

Més dades

El **13%** dels joves no té cap estudi finalitzat.

Acompanyem joves de 29 nacionalitats diferents. El **42%** provenen del Marroc.

Únicament el **40%** dels joves té una documentació que els permet treballar.

Perfil del voluntariat

54
anys

61%
són dones

76%
provenen de Catalunya

QUÈ ENS FA SER VULNERABLES?

- No tenir xarxa de suport.
- Patir inestabilitat emocional.
- No tenir experiència.
- Tenir pocs recursos.
- Desconèixer l'entorn.

QUINES SÓN LES FORTALESES?

- Ganes de tirar endavant.
- Il·lusió per crear vincles.
- Capacitat d'aprenentatge.
- Resiliència.
- Voluntat d'arrelament.

● Programes de Punt de Referència

Projectes de mentoria

○ Referents

Creació de vincles de confiança entre joves i persones mentores per afrontar l'emancipació.

○ Atenea

Acompanyament individualitzat i grupal en l'estudi per potenciar la trajectòria formativa.

Projectes d'habitatge

○ Pisos assistits

Pisos amb suport professional per a petits grups.

○ Llars El Pas

Recurs de llarga estada per a jovent extutelat.

○ Acull

Acollida de jovent extutelat en nuclis familiars.

Projectes de suport i participació

○ Trajecte

Acompanyament socioeducatiu individualitzat per facilitar la transició a la vida adulta.

○ Som llavor

Projecte d'incidència a través de l'audiovisual en què posem el jovent al centre perquè sigui altaveu de les desigualtats que viu.

«Cal que les ciutats siguin educadores»

Entrevistem **Mariona Sementé**, educadora del projecte Atenea

«El 95% dels joves que participen en el projecte Atenea mantenen la motivació pels estudis i fa que es plantegin continuar estudiant»

Amb quina paraula o frase defines el projecte Atenea?

Atenea és volar lluny.

Com i quan va començar aquest projecte?

Atenea va néixer el 2016 a partir d'una prova pilot amb diferents entitats per acompanyar el jovent en l'accés al món laboral. Actualment, té com a objectiu acompanyar itineraris formatius de llarga durada per a joves tutelats i extutelats. El que proposa és una relació de mentoria social, un a un, així com activitats grupals que ens permeten entrenar les competències de cada jove. Pel que fa als estudis, hi ha un seguiment del curs escolar i un suport a les tasques acadèmiques mitjançant un taller d'estudi setmanal, amb el suport de persones voluntàries.

Quan un noi o una noia vol formar part del projecte Atenea, quins passos ha de seguir?

Primer de tot, ha de trucar a la porta de Punt de Referència, ja sigui emplenant el formulari del web, contactant per WhatsApp, telèfon o xarxes socials o bé adreçant-se directament a la nostra oficina. Aquí el rebrem amb els braços oberts, li explicarem el projecte i, a través de tutories individuals, valorarem la seva motivació i encaix dins del projecte.

Tenir formació és essencial per a l'emancipació del jovent tutelat i extutelat?

Hem de tenir clar que, avui en dia, l'abandonament escolar de jovent extutelat i tutelat és el triple que en el jovent no tutelat. Un dels objectius del projecte és facilitar que aquest jovent pugui plantejar-se accedir i continuar

estudiant per millorar el seu accés al mercat laboral. Quan es permeten aquestes oportunitats formatives, disminuïm el risc de contractes precaris, menys estables i, per tant, menys emancipadors.

Així doncs, el projecte Atenea és una palanca perquè continuïn els estudis?

Atenea permet, en primer lloc, que el jove que està cursant els estudis mantingui la motivació i, en conseqüència, pugui finalitzar els estudis sentint que té un suport de la persona mentora o participant en el taller d'estudi. Hem detectat que el 95% dels joves que hi participen mantenen la motivació pels estudis, la qual cosa comporta que es plantegin continuar estudiant i consolidin el seu projecte formatiu. També hem

observat que el 85% dels joves d'Atenea milloren les seves aspiracions educatives.

Què li diries a una persona que està pensant fer voluntariat en aquest projecte?

Durant la meua experiència en l'acompanyament a les persones voluntàries, he observat que estar i situar-se al costat del jovent, veure com avança i evoluciona en el seu itinerari formatiu, i viure l'emoció i motivació per aconseguir els seus objectius són regals autèntics.

Tothom pot fer voluntariat a Atenea?

Busquem persones que hagin viscut trajectòries formatives o que creguin que l'educació és una eina essencial de transformació social. Així que, si estàs en aquests supòsits, endavant!

Quines diferències hi ha en el tipus de suport formatiu que fa Punt de Referència d'altres entitats?

Sens dubte, la mentoria, que és clau i marca la diferència. Comptar amb una persona mentora impulsa oportunitats. I no només és la qualificació en els estudis, sinó que també es treballa el capital humà i social del jovent, a través de conèixer espais, serveis, nous recursos i la cultura de la societat d'acollida.

Educar té sentit si només s'aplica a l'escola, a la família o a les entitats socials?

No, cal que les ciutats siguin educadores. Per això el nostre projecte hi ha la part de sortir al carrer, conèixer recursos, connectar i ampliar la xarxa.

Què t'ha aportat professionalment i personalment aquesta feina?

Una de les coses que he après i que m'emociona d'aquest projecte és la perseverança del jovent i tenir el privilegi d'escoltar els seus somnis. I alhora, també el fet de sentir que fem un equip potent i transformador amb el voluntariat. En definitiva, tots som aquí per al jovent.

Si t'haguessis de quedar amb un record...

Em quedo amb les connexions fetes amb les parelles de mentoria. En el dia a dia i la dinàmica del taller d'estudi i amb la valoració de cada estiu, quan acaba el projecte, i la recompensa per la feina ben feta.

○ Referents

Fomentem vincles de confiança entre joves de 16 a 23 anys sense xarxa de suport al territori i persones mentores que els acompanyen en el seu procés d'emancipació durant 9 mesos per facilitar que generin una xarxa relacional positiva de proximitat.

A les mentories:

- Es dona suport emocional.
- Es fan activitats d'oci, cultura i lleure.
- Es treballen les habilitats comunicatives i lingüístiques.
- Es potencien els recursos i les competències de la persona jove.

96

relacions de mentoria

78%

del jovent estableix una relació de confiança amb la seva persona de referència

81%

de les relacions de mentoria tenen una durada mínima de 6 mesos

○ Atenea

Treballem en les competències educatives del jovent fomentant vincles de confiança entre joves i persones mentores voluntàries que els acompanyen en els seus estudis durant un mínim de 8 mesos. El projecte es complementa amb un taller d'estudi setmanal per potenciar la trajectòria formativa dels joves.

En el projecte:

- Es reforcen els hàbits d'estudi.
- Es dona orientació formativa.
- Es fa seguiment formatiu setmanal.
- S'ofereix acompanyament socioeducatiu individualitzat.

20

relacions de mentoria

100%

del jovent participant ha finalitzat els estudis

90%

del jovent millora les seves aspiracions educatives

70%

del jovent vol seguir al taller d'estudi

NOVETAT

Fruit de l'interès del jovent per continuar vinculat al projecte, hem creat **Atenea 2.0**, que dona continuïtat a les relacions de mentoria i promou continuar assistint al taller d'estudi.

«Les persones, quan caminem juntes, som més fortes»

Entrevistem **Bàrbara Tort**, coordinadora del projecte Acull

Amb quina paraula definiries el projecte Acull?

L'Acull és caliu.

Per al jovent extutelat complir 18 anys pot arribar a ser un autèntic malson. Som conscients, com a societat, que no tothom té les mateixes oportunitats?

El jovent del projecte Acull no té referents familiars al territori que els pugui donar suport en l'etapa de l'emancipació, tot i que, en la majoria dels casos, mantenen uns vincles molt estrets amb la seva família. A més, afronten reptes que van més enllà de ser joves i no tenir la família a prop. També els afecta la seva condició de migrants a l'hora d'aprendre una nova llengua, relacionar-se en una nova cultura, teixir vincles d'amistat, sense oblidar-nos dels àmbits documentals, formatius, jurídics, administratius i laborals.

Explica'ns quina és la teva trajectòria dins de l'Acull?

Fa quatre anys que soc la responsable del projecte. Vaig entrar a Punt de Referència en el projecte de mentoria grupal i, al cap de poc, em van proposar assumir un grup de voluntariat del projecte Referents. Més tard, vaig entomar el projecte Acull. Em va fer molta il·lusió, perquè és un programa on joves i persones voluntàries s'enriqueixen moltíssim de les experiències viscudes. A més, m'atreia continuar amb una feina que aglutinés el treball amb jovent i voluntariat.

Què el fa diferent d'altres iniciatives similars?

Per una banda, el fet que Punt de Referència és una associació i no depèn de l'encàrrec d'una Administració ni de cap empresa privada. Per l'altra, no existeix un projecte igual; potser n'hi ha

algun de similar, però no amb les mateixes dimensions. Fem un acompanyament amb molta presència educativa, amb una alta implicació, entre la tècnica del projecte i el nucli acollidor on la persona jove és el focus de la relació. Es genera una vinculació triangular entre la família, el jove i la tècnica que fa acompanyament i seguiment d'ambdues relacions.

Quants joves han passat per llars acollidores?

El projecte Acull es va crear l'any 2002, cinc anys després de la constitució de l'associació Punt de Referència. En aquests vint-i-dos anys han passat pel projecte una seixantena de joves i esperem continuar donant aquesta oportunitat a moltes persones més.

Ara bé, l'Acull necessita persones voluntàries. Què està passant?

En els darrers mesos i, sobretot, arran de la pandèmia hem notat una davallada de les famílies o persones interessades a acollir un jove a la seva llar durant 9 mesos. Potser es pot atribuir al cansament de la situació viscuda i a la incertesa socioeconòmica del context actual. Ens resistim a creure que al darrere hi ha una crisi de valors. Estem convençudes que, si es conegués a fons el projecte, probablement moltes persones superarien les barreres mentals que impedeixen que ens arribin les famílies que necessitem per donar resposta al jovent.

S'ha de ser molt especial per voler acollir a la teva llar un jove durant 9 mesos?

No. El més important és tenir motivació per incloure una persona d'un altre origen i d'una altra generació a la teva dinàmica familiar. I, sobretot, cal tenir disponibilitat emocional per establir

nous vincles. Com va resumir recentment una família acollidora, cal tenir «espai a casa i al cor». A la pràctica, només es necessita una habitació lliure, viure a l'àrea metropolitana de Barcelona i tenir temps per compartir, almenys, un àpat al dia amb la persona acollida.

Has acompanyat molts nois i noies que han passat per l'Acull. Què diries que s'emporten d'aquesta experiència?

El que valoren més són els vincles establerts. Durant aquests anys, hem fet una estimació que indica que el 70 % dels vincles creats es mantenen en el temps, fins a l'actualitat. També valoren molt que, a través de la immersió lingüística, milloren la seva competència idiomàtica, que es tradueix en més oportunitats d'accés al mercat laboral, a formacions i a contactar amb la comunitat. I, decididament,

valoren molt el suport emocional i funcional que reben tant de la família com de Punt de Referència.

Si haguessis de convèncer una persona o família perquè formés part del projecte, què els diries?

Parlaria de les persones que han participat en l'Acull, les quals destaquen que és una experiència molt enriquidora, que és més senzill del que s'esperaven i que el fet de comptar amb el suport de Punt de Referència dona la tranquil·litat i la seguretat de saber que no estan soles.

Tria un moment, un record...

Em quedo amb el fet de veure créixer els vincles i amb la diversitat de formes que agafen, indiferentment del temps que perdurin. Tots ells són significatius i m'han fet recordar novament que les persones, quan caminem juntes, som més fortes.

«El 70% dels vincles creats al projecte Acull es mantenen en el temps»

○ Pisos assistits

Acompanyem el jovent extutelat d'entre 18 i 21 anys en el seu procés d'emancipació, oferint-los un pis assistit on durant tres anys conviuen amb un grup reduït de joves en situació similar i reben suport socioeducatiu de professionals per treballar per una autonomia plena.

En el projecte:

- Es motiven els processos personals de cada jove.
- S'acompanya en àmbits pràctics vitals (feina, formació, documentació...)
- Es potencien les habilitats socials i emocionals.
- Es donen eines i recursos per afrontar una futura emancipació.

3
pisos

16
joves

301
tutories individuals

36
assemblees de pis

63%
del jovent millora hàbits de convivència i recursos per a la cerca i gestió d'un habitatge

○ Llars El Pas

Oferim habitatges de llarga estada perquè els joves extutelats que ho necessitin puguin consolidar el seu procés d'emancipació i preparar-se per un futur de plena autonomia i inclusió.

En el projecte:

- S'enforteix el procés d'emancipació del jovent.
- Es fa acompanyament formatiu, laboral, jurídic i relacional.
- Es prepara el jovent per entrar al mercat d'habitatge ordinari i cooperatiu.
- Es fomenta l'autonomia del jove per gestionar la llar.

En aliança amb:
Fundació Mambré
Fundació Hestia
Cooperativa Abril Poblenou

7
pisos

2
habitatges cooperatius

18
joves

100%
del jovent destaca una millora en la seva autonomia i integració

NOVETAT

S'ha obert un nou pis a Mataró per fer seguiment al jovent de la ciutat que participa en el projecte Referents.

Finalitza la cessió de l'habitatge de la cooperativa La Borda, però s'obriran dues noves places per jovent extutelat a la cooperativa Abril Poblenou.

○ Acull

Facilem que jovent extutelat s'integri durant 9 mesos en un nucli familiar, generant vincles i hàbits de convivència que, juntament amb l'acompanyament professional, enforteixen el procés d'emancipació del jovent. Treballem a partir d'una relació triangular entre els professionals de l'entitat, el nucli acollidor i el jovent, per donar la millor resposta possible a les necessitats d'aquest últim.

En el projecte:

- Es potencien els vincles afectius del jovent i els nuclis acollidors.
- Es treballa la planificació vers els projectes propis d'emancipació.
- Es practica la immersió lingüística.
- Es dona suport jurídic, laboral i formatiu.

4
joves

3
nuclis acollidors

22
tutories

100%
del jovent valora amb un 7 com a mínim la satisfacció del suport rebut al nucli acollidor

100%
del voluntariat valora amb un 7 com a mínim, la participació en el projecte

«La cultura permet generar una mirada crítica»

Parlem amb **Aixa Dulcey**, educadora del projecte Som Llabor

«Som Llabor promou l'autoconeixement, la consciència emocional i la millora d'habilitats relacionades amb la participació»

Amb quina paraula definiries el projecte Som Llabor?

Som Llabor és empoderament.

Per què es va crear Som Llabor, un projecte de participació i incidència?

Som Llabor es va crear l'any 2021, després de la pandèmia i davant la necessitat d'oferir al jovent un espai on poden expressar les seves idees i inquietuds a través de la creació audiovisual i, alhora, veure's com a persones amb plens drets i amb la capacitat d'influir en les coses que els afecten directament.

Aquesta reflexió parteix del fet que el jovent que està sota l'emparament de l'Administració té menys possibilitats de participar en l'àmbit de l'oci i del lleure, ja que la seva prioritat és sostenir-se. Això els fa perdre l'oportunitat d'explorar els seus interessos i inquietuds.

Un jove que vol formar part de Som Llabor, com ho ha de fer?

Des de Punt de Referència fem una crida inicial perquè els joves que hi estan interessats contactin amb nosaltres. Els requisits per formar-ne part són tenir entre 16 i 23 anys, voler participar en un espai grupal, tenir ganes de conèixer equipaments culturals i d'oci de la ciutat i dedicar dues hores a la setmana per assistir-hi. A més, s'han de tenir inquietuds pel món audiovisual.

La cultura, té un poder transformador?

La cultura et permet generar una mirada constructiva i crítica sobre la realitat social i la teva realitat. A Som Llabor proporcionem un espai de conversa i de reflexió que estimula els joves a qüestionar-se coses, proposar-ne de noves i a veure's a si mateixos com a possibilitadors del canvi.

A més, la cultura també és generadora de cohesió social i ens permet oferir respostes creatives als reptes actuals.

Com s'arriba a escollir el tema del projecte sobre el qual es vol incidir? Per què s'ha escollit l'entorn audiovisual davant d'altres possibles disciplines artístiques?

Abans d'escollir el tema del projecte, fem un treball de cohesió i coneixement del grup. Fem dinàmiques generadores de pensament crític sobre diferents temàtiques, com la igualtat de gènere, els drets humans, el concepte d'identitat, l'habitatge, l'oci saludable, etc. Nosaltres proposem el model audiovisual perquè és molt atractiu per al col·lectiu de joves, i ells i elles escullen el tipus de format: video, pòdcast, fotografia...

Som Llabor parteix d'una visió multidisciplinària de l'art. Quines activitats culturals porteu a terme amb el jovent?

Un dels eixos del projecte és fer activitats culturals de descoberta del territori. Hem visitat l'exposició «Ghorba» a la Casa Golferichs, hem vist la World Press Photo al CCCB i l'exposició «Identitats» al Pati Llimona. Les reflexions dels joves són interessants. Per exemple, al Lahcen li va impressionar molt veure el perill que passen els periodistes per fer algunes de les fotografies exposades al World Press Photo.

Participes cada setmana a Som Llabor. Quins progressos veus en els nois i noies al llarg que passen els dies?

Bàsicament, hi ha una millora a escala de competències importantíssimes i claus per a l'emancipació, com són

l'autoconeixement, la consciència emocional i també la millora en les habilitats relacionades amb la participació: és a dir, saber comunicar-se, prendre la iniciativa i fer créixer les capacitats de vinculació i també la sensibilitat artística.

Què t'ha aportat professionalment i personalment aquesta feina?

Molts aprenentatges. És la primera vegada que dinamitzo un grup que està aprenent l'idioma; això m'ha fet ser més creativa amb les dinàmiques proposades. També ha suposat per a mi un canvi de mirada. Saps que els joves són molt potents, però quan els escoltes argumentar, donar els seus punts de vista, explicar les seves vivències, fer propostes... Quan van guanyant confiança i diuen la seva, qüestionen i són crítics, això t'enriqueix.

Si t'haguessis de quedar amb un record?

Un record bonic va passar fent la dinàmica de les cadires cooperatives. Molt semblant al típic joc de les cadires, on poses música, la gent balla i quan la música s'atura han de seure en una cadira. Jo portava una cançó qualsevol preparada per a la dinàmica, mogudeta. Molts no ballaven; llavors en Mohammed va aturar la dinàmica, va treure el mòbil i em va demanar posar una de les seves cançons i van començar a ballar. S'hi respirava alegria i aplaudiments... Em va emocionar i també em va fer pensar en la importància de la interculturalitat i del reconeixement.

○ Trajecte

Oferim suport per donar resposta a les necessitats específiques de cada jove relacionades amb la seva situació administrativa, la formació, la inserció laboral, la salut, el lleure, l'habitatge, etc. A través del treball en xarxa amb altres entitats, donem les eines i els recursos adients per facilitar la transició cap a la vida adulta de joves tutelats i extutelats.

En el projecte:

- S'acompanya cada jove individualment.
- S'adapta la temporalitat del recurs a les necessitats del jovent.
- Es crea una xarxa de suport entre entitats per donar resposta al jovent.
- Es promou l'autonomia del jovent arran de la coneixença de serveis i recursos.

80 %
de les derivacions funcionen

85 %
del jovent valora amb un 7 o més el suport rebut

24
joves

135
hores de tutoria

20
derivacions a altres entitats

○ Som Llabor

Fomentem la participació social del jovent com a subjectes de drets i la vinculació a la comunitat a través del treball en grup i la creació audiovisual, seguint la metodologia SeMILLA (sensibilització, motivació, investigació, llenguatge audiovisual i acció comunitària).

21
joves

3
accions de sensibilització

En el projecte:

- Es treballa el sentiment de pertinença i la confiança pròpia i de grup.
- Es promou l'empoderament i la consciència crítica del jovent.
- Es fa una immersió en el món i la creació audiovisual.
- S'exploren els recursos i espais culturals del territori.

100 %
del jovent valora positivament l'oportunitat d'implicar-s'hi

● Cuinant identitats

Aquest any, el grup de joves de Som Llabor ha creat l'exposició fotogràfica «Cuint Identitats».

El projecte reflexiona sobre els orígens i la creació d'identitat a través de la fotografia i la cuina, i mostra el poder de l'art a l'hora de relatar històries personals. També demostra com la interculturalitat és una oportunitat d'enriquiment social.

● Suma't a Punt de Referència

L'acompanyament a jovent tutelat i extutelat requereix la implicació comunitària.

Et convidem a formar part de l'entitat!

Fes mentoria + Acull + Fes-te'n soci + Contracta un jove

Fes un donatiu

Bizum >> 33462

Fiare Banca Ètica >> ES96 1550 0001 2900 1327 0426

CaixaBank >> ES88 2100 1195 1702 0003 6994

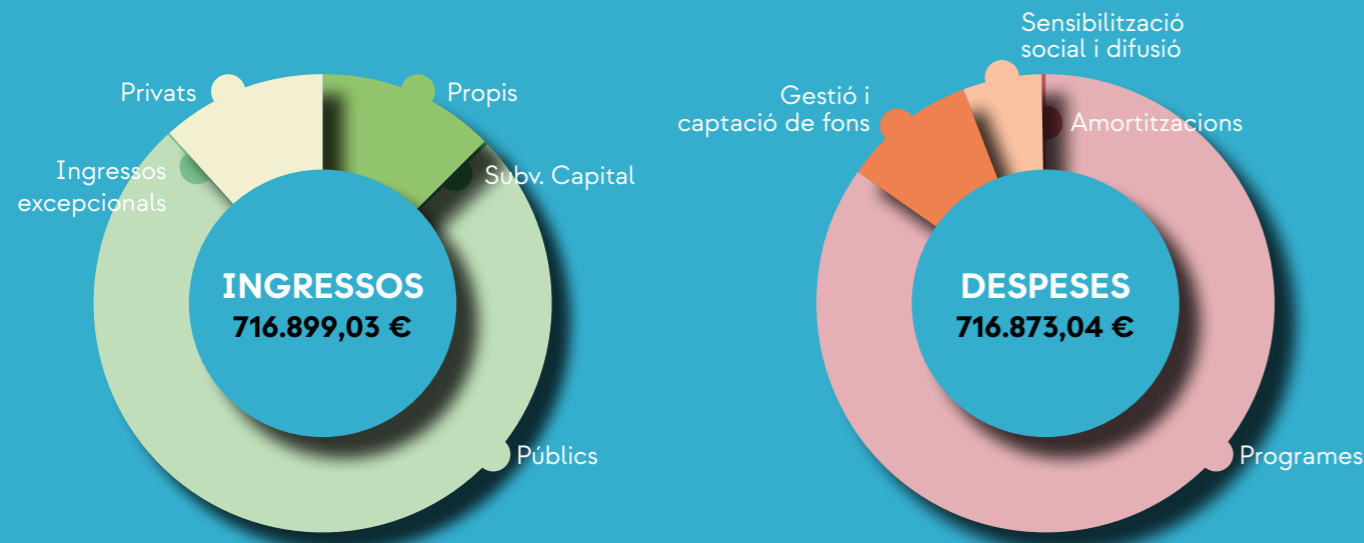

Aliances estratègiques

Hem aconseguit més de **3.000 €** gràcies a la **col·laboració solidària** amb **Can Sumoi**. El celler ens va cedir el seu producte per acompanyar els donatius a Punt de Referència durant el desembre de 2023.

Tancament econòmic 2023

El resultat d'aquest exercici ha estat de 25,99 € en positiu

INGRESSOS PROPIS 73.747,35 €

Quotes socis i sòcies	26.159,10€
Donacions particulars	9.379,45€
Facturació formacions i consultoria	32.010,80€
Copagaments	6.198,00€

INGRESSOS PÚBLICS 568.111,47€

Subvencions Generalitat de Catalunya	142.304,95€
Conveni Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat	139.635,40€
Conveni Consorci Serveis Socials Barcelona	67.093,52€
Subvencions Ajuntament de Barcelona	72.497,00€
Subvencions Diputació de Barcelona	5.246,22€
Ajuntament de Mataró	4.000,00€
Ministerio de Derechos Sociales	93.355,17€
Fons europeus	43.979,21€

INGRESSOS PRIVATS 73.521,04 €

Subvencions entitats privades	7.600,00€
Subvencions fundacions privades	40.332,96€
Donacions empreses i fundacions	10.668,11€
Beques per a joves	14.919,97€

SUBVENCIO CAPITAL 1.397,96 €

INGRESSOS EXCEPCIONALS 121,21€

PROGRAMES 618.263,51€

Equip professional	431.869,22€
Específiques	151.550,30€
Funcionament	34.843,99€

GESTIÓ I CAPTACIÓ DE FONS 58.334,07 €

Equip professional	52.480,06€
Funcionament	5.329,08€
Impostos i comissions	524,93€

SENSIBILITZACIÓ SOCIAL I DIFUSIÓ 34.559,16 €

Equip professional	22.881,62€
Específiques	10.857,68€
Funcionament	819,86€

AMORTITZACIONS 5.716,30 €

Fem xarxa

Punt de Referència treballa en aliança amb entitats i institucions per garantir la màxima qualitat en l'acompanyament a jove tutelat i extutelat.

Formem part de:

Rebem el suport estratègic de:

Amb la col·laboració de:

A Punt de Referència vetllem per avançar cap als objectius de desenvolupament sostenible 2030 aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides

Gràcies!